

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
İÇİNDEKİLER.....	5

TÜRK CEZA KANUNU

1. CEZA KANUNUNUN AMACI.....	47
1.1. Genel Açıklamalar.....	47
1.2. Yargıtay Uygulaması.....	49
2. SUÇTA VE CEZADA KANUNÎLİK İLKESİ.....	50
2.1. Anayasa Açısından	50
2.2. AİHS Açısından.....	50
2.3. Fiilin Kanunda Açıkça Suç Sayılması Koşulu	50
2.4. İçerik Açısından Yeterli Olma Koşulu	50
2.5. Kanunda Açık ve Anlaşılır Bir Biçimde Tarif Edilmesi Koşulu.....	50
2.6. Belirlilik İlkesi Kavramı	51
2.7. Hukuk Güvenliği İlkesi Açısından	51
2.8. İdarenin Düzenleyici İşlemleriyle Suç ve Ceza Konulamaması	51
2.9. Kanun Metninin Yorumu.....	52
2.10. Kıyas Yasağı.....	52
2.11. Ceza Kanunlarındaki Boşlukların Hâkim Tarafından Doldurulması	52
2.12. Kıyas Yasağının Genel Hükümler Açısından da Geçerli Olması Kuralı.....	53
2.13. Yargıtay Uygulaması.....	53

3. ADALET VE KANUN ÖNÜNDE EŞİTLİK İLKESİ	56
3.1. Eylem İle Ceza Arasında Orantı Bulunması Zorunluğu	56
3.2. Hâkimin Cezayı Belirleme Yetkisi.....	56
3.3. Yasal ve Yeterli Gerekçenin Gösterilmesi Zorunluluğu	56
3.4. Yasa Metni İfadelerinin Tekrarı İle Orantılılık İlkesinin Zedelenmesi.....	56
3.5. Yaptırımın Haklı ve Ölçülü Olması Zorunluluğu	56
3.6. Öğretide Yer Alan Görüşler	57
3.7. Haklı ve Suçun Ağırlığı İle Orantılı Yaptırımın Etkisi	57
3.8. Yasa Önünde Eşitlik İlkesi ve Ayrımcılık Yasağı.....	58
3.8.1. “İşlem Eşitliği” ve “Cinsiyetlerin Eşitliği” İlkeleri	59
3.8.2. Ayrımcılıkların Yanı Sıra Dolaylı Ayrımcılıklarında Engellenmesi Zorunluluğu.....	59
3.8.3. “Eşitlik” İlkesinin Anayasal Değeri.....	60
3.9. Yargıtay Uygulaması.....	60
3.10. Anayasa Mahkemesi Uygulaması	63
4. KANUNUN BAĞLAYICILIĞI	67
4.1. Kanunun Bağlayıcılığı İlkesi.....	67
4.2. Kanunu Bilmemenin Mazeret Sayılmaması İlkesi.....	67
4.3. Kanun Kavramının Kapsamı	67
4.4. Haksızlık Hatası ile İlgili Uygulamalarda Durum.....	67
4.5. Yargıtay Uygulaması.....	68
4.6. Anayasa Mahkemesi Uygulaması	69
5. ÖZEL KANUNLARLA İLİŞKİ	70
5.1. TCK Genel Hükümlerinin Genel Geçerli Olması Kuralı	70

5.2. Hukuk Uygulamasında Birliđi ve Hukuk Güvenliđini Sađlamak Açısından	70
5.3. Hukuk Devleti ve Eđitlik İlkeleri Açısından.....	70
5.4. Yargıtay Uygulaması.....	70
6. TANIMLAR.....	74
6.1. Vatandađ Kavramı	75
6.1.1. Vatandađ Kavramının Kapsamı	75
6.1.2. Vatandađlık Deđiřtirme Hali.....	75
6.1.3. Çifte Uyrđu Olanlar	75
6.1.4. Vatandađ Deyimi Geçen TCK Maddeleri	76
6.1.5. Türk Vatandağlığının Kazanılması Halleri	76
6.1.6. Dođumla Kazanılan Vatandağlık	76
6.1.7. Sonradan Kazanılan Vatandağlık	76
6.2. Çocuk Kavramı.....	76
6.2.1. Çocuk Kavramının Kapsamı.....	76
6.2.2. 18 Yaşından Küçükler Hakkında Yaş Küçüklüđüne İlişkin Hükümlerin Uygulanması Zorunluluğu.....	76
6.2.3. Yaş Küçüklüđu.....	77
6.3. Kamu Görevlisi Kavramı.....	77
6.4. Yargı Görevi Yapan Deyimi.....	82
6.5. Gece Vakti Kavramı	83
6.5.1. Hırsızlık Suçu Açısından	83
6.5.2. Zincirleme Suçta Gece Vakti Uygulaması.....	84
6.5.3. Açıktan Hırsızlıkta Gece Vakti Uygulaması.....	84
6.5.4. Suç Zamanın Herhangi Bir Kuřkuya Yer Vermeyecek Şekilde Tespit Edilmesi Zorunluluğu	84

6.5.5. UYAP'tan Çıktı Alınması ve Dosyaya Konulması Zorunluluğu	84
6.6. Silah Kavramı.....	85
6.6.1. Ağırlaştırıcı Neden Olma Hali.....	85
6.6.2. TCK Açısından Silah Kavramı.....	85
6.6.2.1. 765 Sayılı TCK Hükümlerine Göre Silah Kavramının Kapsamı	85
6.6.2.2. 5237 Sayılı TCK Hükümlerine Göre Silah Kavramının Kapsamı	86
6.6.3. Öğretideki Görüşler	86
6.6.4. Yaralama Suçunda Silah Kavramı.....	88
6.6.5. Yargıtay'a Göre Silahtan Sayılan Aletler	89
6.6.6. Yargıtay'ın Silah Kavramına İlişkin Görüşleri.....	95
6.6.7. Suçta Kullanılan Nesnenin Silah Olarak Kabul Görmesi İçin Sahip Olması Gereken Ölçütler	97
6.7. Basın ve Yayın Yolu İle Deyimi	98
6.7.1. İnternet.....	98
6.7.2. Dolandırıcılık Suçunda Gazete İlanı	98
6.7.3. İnternet Yoluyla Yapılan Yayınlar	99
6.7.4. İnternet Grubuna Müstehcen Resimli Mail Atma	99
6.7.5. Kitle İletişimine Açık Olma Zorunluluğu.....	99
6.7.6. İfade ve Basın Özgürlüğü	99
6.7.7. 6352 Sayılı Kanun Uygulaması.....	100
6.7.7.1. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin İfade ve Basın Özgürlüğüne Yaklaşımı	100
6.7.7.2. 6352 Sayılı Yasa'nın Kapsamı ve Erteleme Kurumu	101

6.7.8. 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu Uygulaması...	102
6.7.9. 4616 Sayılı Yasa Uygulaması.....	103
6.7.10. Özel Hayatın Gizliliğini İhlal Suçu Açısından	103
6.7.11. Kişilerin Çıplak Resmini İnternette Yayınlama Eylemi ve 6352 Sayılı Kanunla Değişiklikten Önceki Uygulama.....	103
6.7.12. Müstehcen Ürünlerin İçeriğini Basın ve Yayın Yolu İle Yayma Suçu Açısından.....	103
6.8. İtiyadi Suçlu Deyimi.....	104
6.8.1. Yasal Düzenleme Metni.....	104
6.8.2. Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejimi Açısından	104
6.8.3. Bir Kişinin İtiyadi Suçlu Sayılabilmesi İçin Gerekli Koşullar.....	104
6.8.4. Sanığın Henüz Yargılama Aşamasında Bulunan Eylemleri.....	105
6.8.5. Özel Tehlikeli Suçlular Bakımından.....	105
6.9. Suçu Meslek Edinen Kişi	106
6.9.1. Sanığın Kendisinin ve Bakmakla Yükümlü Olduğu Kişilerin Geçimini Ne Şekilde Suçtan Sağladığı Gelir İle Karşılıdığı Hususunun Açıklanması Zorunluluğu.....	106
6.9.2. Suçtan Elde Ettiği Kazançla Hayatını Sürdürme Alışkanlığını Devam Ettirme Zorunluluğu	106
6.9.3. Mahkûmiyet Hükmü Bulunmasının Şart Olmaması...106	
6.9.4. Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejiminin Uygulanması ve Cezanın İnfazından Sonra Denetimli Serbestlik Tedbirinin Uygulanması	107
6.10. Örgüt Mensubu Suçlu.....	107

6.10.1. Örgütün Faaliyetleri Kapsamında ve Örgüt Üyeleri İle Birlikte İşleme Zorunluluğu	108
6.10.2. Suç Örgütü Üyelerinin Örgüt Faaliyetleri Çerçevesinde İşlediği Suçlardan Kurulan Mahkûmiyet Kararlarının İnfazı	108
6.10.3. Yasal Zorunluluk Gereği Sanığın İkinci Kez Mükerrir Sayılmaması	108
6.10.4. Hiyerarşik Yapıya Dâhil Olmamakla Birlikte Örgüte Bilerek ve İsteyerek Yardım Eden Sanıkların Durumu	108
6.10.5. Silahlı Terör Örgütü Adına Suç İşleme Suçundan Mahkûm Olan ve Bu Nedenle Örgüt Mensubu Suçlu Sayılan Sanıkların Durumu.....	109
6.10.6. Açık Ceza İnfaz Kurumuna Ayrılma Hakkı Bulunup Bulunmadığının Değerlendirilmesi Zorunluluğu...	109

İKİNCİ BÖLÜM

Kanunun Uygulama Alanı

7. ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA	110
7.1. Zamanaşımı Açısından	110
7.2. Failin Lehine Olan Kanunun Geçmişe Etkili Olması.....	111
7.3. Lehe Olan Hükmün Belirlenmesi Yöntemi.....	111
7.3.1. 5237 Sayılı TCK'nin 7. Maddesinde Yer Alan İlkeler	111
7.3.2. İkidenden Çok Kanunun Değişmesi	112
7.3.3. İnfaz Rejimine İlişkin Hükümlerin Derhal Uygulanması	112
7.3.4. Geçici veya Süreli Kanunlar	112

7.3.5. Lehe Kanun Tespit Ölçütleri.....	112
7.3.6. Her İki Kanunun Birbirine Karıştırılmadan Uygulanıp Sonuca Göre Lehe Yasayı Tespit Etme Kuralı ...	113
7.3.7. Öğretideki Görüşler	114
7.4. Kaçakçılık Kanunlarında Yapılan Değişiklikler Nedeniyle Kanun Hükümlerinin Karşılaştırılması	114
7.5. Yargılama Öncesinde Verilen Hükümde Sanık Lehine Yasanın Uygulanıp Uygulanmadığının Araştırılması	115
7.6. Suçun İşlendiği Zaman Yürürlükte Bulunan Kanun İle Sonradan Yürürlüğe Giren Kanunların Hükümleri Farklı Olması ve Değerlendirme Yapma Zorunluluğu	115
7.7. Uzlaşma Hükümlerinin Uygulanması	116
7.8. Zincirleme Suç ve Lehe Hükümler.....	117
7.9. Karşılaştırılması Gereken En Az İki Yasal Düzenleme Bulunması Kuralı.....	118
7.10. Lehe Kanun Tespiti Açısından Örnek Bir Karşılaştırma.	119
7.11. İnfaz Kanunları Açısından Yargıtay Uygulaması	120
7.12. Kabahatlerde Zaman Bakımından Uygulanma Kuralı	120
7.12.1. Kesinleşmiş İdari Yaptırımlar Hakkında da Lehe Kanun Uygulamasının Mümkün Olup Olmadığı Sorunu	121
7.12.2. Öğretideki Görüşler	121
7.12.3. Yargısal Uygulama	121
8. YER BAKIMINDAN UYGULAMA	123
8.1. Mülkîlik İlkesi	123
8.2. Türk Kanunlarının Uygulanması	123
8.3. Fiilin Her İki Ülke Yönünden Suç Olarak Kabulü	124

8.4. Yabancı Kişiler Açısından Suçun İşlendiği Yerin Tespiti.....	125
8.5. Aynı Fiil İçin Yeniden Yargılanma ve Cezalandırılma Yasağı.....	125
9. YABANCI ÜLKEDE HÜKÜM VERİLMESİ	126
9.1. Yabancı İle Vatandaş Arasında Yabancı Lehine Olan Ayırımın Giderilmesi	126
9.2. Yabancı Ülkede Karar Verildiği Gerekçesiyle Açılan Kamu Davasının Reddine Karar Verilmesinin Hukuka Aykırı Olması	126
10. GÖREV SUÇLARI.....	127
10.1. Yabancı Ülkede Memuriyet ve Görevlerinden Dolayı Bir Suç İşleme Hali	127
10.2. Yabancı Ülkede Yargılama Yapılmasının veya Hüküm Verilmesinin Engel Oluşturmaması	127
10.3. Mahsup İşlemlerinin Uygulanma Zorunluluğu	127
10.4. Kurumun ve Görevin Süresinin ve Türünün Önemli Olmaması.....	127
11. VATANDAŞ TARAFINDAN İŞLENEN SUÇ	128
11.1. Ceza Süresi Şartı	128
11.2. Suç Türü Şartı.....	128
11.3. Şikâyet Şartı	129
11.4. Fiilin, İşlendiği Ülke Devleti Kanununa Göre de Suç Teşkil Etmesi Şartı	129
11.5. Yargılama Yapılması Ve Hüküm Verilmesi Halinde Dahi Ülke İçinde Yargılama Yapılma Zorunluluğu.....	129

11.6. Yurt Dışında İşlediği Suçtan Dolayı Türk Vatandaşı Hakkında Yabancı Ülkede Mahkûmiyet veya Beraat Kararının Verilmiş Olması Hali	129
11.7. Şahsilik İlkesi	129
11.8. TCK'nın 11/1. Maddesi Hükmünün Uygulanma Koşulları	130
11.9. Yabancı Ülkede Suç İşleyen Türk Vatandaşının Türkiye'de Yargılanıp Hakkında Hüküm Verilmesi.....	130
11.10. Yabancı Ülkede Sanığın Mahkûmiyetine Karar Verilmiş Olması.....	131
11.11. Şüphelinin Türkiye'de Yaşayıp Yaşamadığı ve Türkiye'ye Giriş-Çıkış Yaptığı Tarihin Tespit Edilmesi Zorunluluğu	131
12. YABANCI TARAFINDAN İŞLENEN SUÇ.....	133
12.1. Bir Yabancı'nın Yabancı Ülkede Türkiye'nin Zararına Suç İşlemesi Halinde Türkiye'de Yargılanabilmesi İçin Gereken Koşullar.....	134
12.2. Bir Yabancı'nın Bir Türk Vatandaşının veya Türk Kanunlarına Göre Kurulmuş Özel Hukuk Tüzel Kişisinin Zararına Suç İşlemesi Halinde Türkiye'de Yargılanabilmesinin Koşulları.....	134
12.3. Mağdurun Yabancı Olması ve Adalet Bakanının Talebi Halinde Failin Türkiye'de Yargılanabilmesinin Koşulları.....	135
12.4. Türkiye'de Yeniden Yargılama Yapılması	135
12.5. Rüşvet ve Nüfuz Ticareti Suçlarından Dolayı Yargılama Yapılması.....	135

13. DİĞER SUÇLAR.....	136
13.1. Vatandaş veya Yabancı Tarafından, Yabancı Ülkede İşlenmesi Halinde, Türk Kanunlarının Uygulanabileceği Suçlar.....	137
13.2. Re'sen Takibat Koşulu	138
13.3. Türkiye'de Yeniden Yargılama Yapılması.....	138
13.4. Mahsup Koşulu.....	138
13.5. Failin Türk Vatandaşı veya Yabancı Olması Arasında Fark Gözetmemesi Koşulu	138
13.6. Yabancı Ülkede Mahkûmiyet veya Beraat Kararı Verilmemiş Olması Koşulu	138
13.7. Türkiye'nin Taraf Olduğu Çeşitli Uluslararası Sözleşmeler	139
13.8. Türk Vatandaşı Olan Sanığın Ülke Sınırları Dışında Gerçekleştirdiği Eylemlerde Yargı Yetkisi	139
13.8.1. İstisna Kapsamına Giren Suçlar Açısından	139
13.8.2. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar Açısından.....	139
13.8.3. Anayasa Mahkemesinin TCK'nin 13/2 Maddesi ile İlgili Kararı	140
14. SEÇİMLİK CEZALARDA SORUŞTURMA	141
14.1. Soruşturma Koşulu	141
14.2. Düşme Kararı Verilmesi Zorunluluğu.....	141
15. SORUŞTURMA KOŞULU OLAN CEZANIN HESAPLANMASI	142
16. CEZADAN MAHSUP.....	143
16.1. Sanığın Aynı Suçu İşlemiş Olması Koşulu	143
16.2. Belgelerin Dosyaya Konulması Zorunluluğu.....	143

16.3. Adli Para Cezasının Mahsubuna Karar Verilememesi	144
16.4. Aynı Fiil İçin Yeniden Yargılama ve Cezalandırılmanın Engellenmesi Zorunluluğu	144
16.5. Mahsup Zorunluluğu	144
16.5.1. Hapis Cezasının Para Cezasına Çevrilmesi Halinde Mahsup Mümkündür.....	145
16.5.2. Öğretideki Görüşler	145
16.6. Ulusal Yasada Açıklık Bulunması Koşulu	145
16.7. Yasal Düzenlemenin Varlığı Koşulu	146
16.8. Aynı Eylem Şartı	146
17. HAK YOKSUNLUKLARI	147
17.1. Şartları	147
17.2. Yeniden İncelenmeye Yönelik Talepler	147
17.3. Her Ülkedeki Mahkûmiyete Bağlı Hak Yoksunluklarının Kapsamının Farklı Olması.....	148
17.4. İç Hukukun Dikkate Alınması Zorunluluğu	148
18. GERİ VERME	149
19. YABANCI KANUNUN GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULMASI	150
19.1. Şartları	150
19.2. Fer'i Cezalar Açısından	151
19.3. Yabancı Kanunun Adalet Gereği Olarak Gözetilmesi	151
19.4. Yargıtay Uygulaması	152

İKİNCİ KISIM

Ceza Sorumluluğunun Esasları

BİRİNCİ BÖLÜM

Ceza Sorumluluğunun Şahsiliği, Kast ve Taksir

20. CEZA SORUMLULUĞUNUN ŞAHSİLİĞİ	154
20.1. Genel Açıklamalar.....	154
20.2. Özel Hukuk Tüzel Kişileri Hakkında Güvenlik Tedbiri Niteliğinde Yaptırımlara Hükmedilebilmesi	154
20.3. Tüzel Kişiler İçin Ancak İdari Yaptırım Niteliğinde Para Cezası Öngörülebilmesi	155
20.4. Vergi Borcu ve Sahtecilik Açısından	155
20.5. Yargıtay Uygulaması.....	155
21. KAST.....	158
21.1. Kast Kavramının Tanımı	158
21.2. Kastın Unsurları	158
21.3. Olası Kast Kavramının Tanımı.....	159
21.4. Olası Kast Örnekleri.....	159
21.5. Doğrudan Kast Kavramı.....	160
21.6. Öğreti ve Uygulamada Olası Kast.....	160
21.7. Olası Kastı Bilinçli Taksirden Ayıran Özellik	161
21.8. Kastın Bölünememesi İlkesi.....	161
21.9. Kastın Bölünememesi İlkesi ve Failin Kastının Tespitine Dair Ölçütler.....	164
21.10. Yargıtay Uygulaması.....	165
22. TAKSİR	171
22.1. Taksir Kavramı.....	171

22.2. Taksirin Unsurları.....	172
22.3. Taksirin Türleri.....	173
22.4. Basit Taksir İle Bilinçli Taksir Arasındaki En Temel Fark.....	173
22.5. Olası Kast İle Bilinçli Taksir Arasındaki Farklar.....	173
22.6. Kast, Olası Kast, Bilinçli Taksir ve Taksir Arasındaki İlişki.....	174
22.7. Taksirli Suçlarda Cezanın Kusura Göre Belirlenmesi.....	174
22.7.1. Birden Fazla Kişinin Taksirle İşlediği Suçlar.....	174
22.7.2. Herkesin Kendi Kusurundan Sorumlu Olması.....	175
22.7.3. Failin Davranışlarının Mağdurun veya Üçüncü Bir Kişinin Hareketi İle Birleşmesi.....	175
22.7.4. Sonucun Tek Sebebinin Olduğu Hallerde Fail Dışındaki Kişilerin Kusuru.....	176
22.7.5. Failin Kusurlu Davranışına Mağdur veya Üçüncü Bir Kişinin Kusurlu Hareketinin Eklendiği Haller.....	176
22.8. Sonucun Öngörülebilirliğinin Tespitinde Dikkate Alınacak Hususlar.....	177
22.9. Taksirli Suçlar Açısından Temel Cezanın Belirlenmesi..	178
22.9.1. Taksirle Ölüme Neden Olma Suçu Açısından.....	178
22.10. Cezanın Belirlenmesinde Gözetilmesi Gereken Hususlar.....	179
22.11. Asli Kusur Halinde Asgari Hadden Uzaklaşarak Cezanın Belirlenmesi Zorunluluğu.....	179
22.12. Taksirli Suçlarda Hak Yoksunluğu.....	179
22.13. “Failin Güttüğü Amaç ve Saik”.....	180
22.14. “Suçun İşlenmesinde Kullanılan Araçlar”.....	180

22.15. Yargıtay Uygulaması.....	180
22.16. Taksirli Suçlarda Failin Ailevi ve Kişisel Durumu Açısından Mağdur Olması.....	182
22.16.1. Failin Kişisel ve Ailevî Durumu Açısından, Artık Bir Cezanın Hükmedilmesini Gereksiz Kılacak Derecede Mağdur Olmasına Yol Açması Hali	182
22.16.2. Uygulanma Şartları.....	183
22.16.3. Yargıtay Uygulaması.....	187
23. NETİCE SEBEBİYLE AĞIRLAŞMIŞ SUÇ.....	192
23.1. Yasal Düzenleme.....	192
23.2. Öngörmeye Rağmen Eylemi Tamamlama	192
23.3. İlliyet Bağının Varlığı	192
23.4. Yaralama ve Mağdurun Kalp Krizi Geçirmesi Hali.....	193
23.5. Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçun Türleri	194
23.5.1. Gerçek Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar	194
23.5.2. Görünüşte Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar	194
23.6. Yaralama Eylemi ile Mağdurda Önceden Beri Bulunan Hastalığın Varlığı Arasındaki İlişki	194
23.6.1. Taraflar Arasında Fiili Müdahale Boyutuna Ulaşmayan Sözlü Tartışmaların Yaşandığı Sırada Kişinin Kalp Krizi Geçirerek Ölmesi	194
23.6.1.1. Failin Kasten Yaraladığı Kişinin Kalp Hastası Olduğunu Önceden Bilmesi Hali	195
23.6.1.2. Maktulün, Bıçak ve Torna Vida İli Failin Saldırısı Sonucu Basit Tıbbi Müdahale İle Giderilebilecek Şekilde Yaralanması Olayının Vermiş Olduğu Efor ve Strese Bağlı Olarak Geçirdiği Kalp Krizi Nedeniyle Öldüğü Kabul Edilen Olay	195

İKİNCİ BÖLÜM

Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Nedenler

24. KANUNUN HÜKMÜ VE AMİRİN EMRİ.....	196
24.1. Kanunla Verilen Görevin Yerine Getirilmesi:.....	196
24.2. Kanun Kavramının Kapsamı	196
24.3. Görevin Kamu Görevlisi Olmayan Kişilere de Verilebilmesi	197
24.4. Hukuka Uygunluk Nedeni Olma Hali	197
24.5. Emri Veren Suçtan Sorumlu Tutulması	197
24.6. Emrin Denetlenmesi	197
24.7. Emrin, Hukuka Uygunluğunun Denetlenmesinin Kanun Tarafından Engellendiği Hâller.....	198
24.8. Amirin Emrinin, Hukuka Aykırı Olmasına Rağmen, Bu Emrin Emredilen Açısından Bağlayıcı Olabilmesi.....	198
24.9. Uygulama Örnekleri	199
24.10. Yargıtay Uygulaması.....	200
25. MEŞRU SAVUNMA VE ZORUNLULUK HALİ.....	203
25.1. Meşru Savunma	203
25.1.1. Meşru Savunmanın Bir Hukuka Uygunluk Nedeni Olması	203
25.1.2. Meşru Savunmanın Şartlarına İlişkin Olarak 765 ve 5237 Sayılı Kanunlar Arasındaki En Önemli Fark, ...	203
25.1.3. Meşru Savunma Eylemi Suç Olmaktan Çıkartır.....	204
25.1.4. Meşru Savunmanın Şartları.....	204
25.1.5. Orantılı Olma ve Sınırın Aşılması	205
25.1.6. Meşru Savunma ve Haksız Tahrik.....	205

25.1.7. Yargıtay Uygulaması	205
25.2. Zorunluluk Hali	207
25.2.1. Koşulları	207
25.2.2. Yargıtay Uygulaması	208
26. HAKKIN KULLANILMASI VE İLGİLİNİN RIZASI ...	211
26.1. Hakkın Kullanılması.....	211
26.1.1. Hakkın Kapsamı	211
26.1.2. Dilekçe, Bilgi Edinme ve Kamu Denetçisine Başvurma Hakkı İle Hak Arama Özgürlüğü	212
26.1.3. Yargıtay Uygulaması	212
26.2. İlgilinin Rızası	213
26.2.1. Tanım	213
26.2.2. Rıza Açıklamaya Yetkili Olma.....	213
26.2.3. Rıza, Kişinin Üzerinde Mutlak Surette Tasarruf Edebileceği Bir Hakkına İlişkin Olmalı	214
26.2.4. Mağdurun Rızasının Bir Hukuka Uygunluk Nedeni Olamayacağı Suçlar	214
26.2.5. Malvarlığına İlişkin Rıza Açıklamaları	215
26.2.6. Yaşam Hakkı ve İlgilinin Rızası.....	215
26.2.7. Soruşturması ve Kovuşturması Şikâyete Tâbi Olan Suçlar	215
26.2.8. Rızanın Cebir-Şiddet, Tehdit veya Hile ile Elde Edilmesi	216
26.2.9. Rıza Gösterme Ehliyeti.....	216
26.2.10. İlgilinin Rızasında Yaş Küçüklüğü.....	216
26.2.11. Rızanın Açıklanma veya Bulunma Zamanı	217

26.2.12. Rıza Gösterme Şekilleri	217
26.2.13. Eylemin Rızanın Sınırları İçinde Kalması	218
26.2.14. Yargıtay Uygulaması	218
26.2.14.1. 15 Yaşından Küçüklerin Cinsel Amaçlı Olarak Alıkonulmalarına Gösterdikleri Rıza	218
26.2.14.2. Haberleşme ve İlgilinin Rızası	218
26.2.14.3. Sahtecilik Suçlarında Mağdurun Rızası	218
26.2.14.4. Reşit Olmayanla Cinsel İlişki Suçunda Mağdurun Rızası	219
27. SINIRIN AŞILMASI.....	220
27.1. Genel Açıklamalar.....	220
27.2. Yargıtay Uygulaması.....	222
28. CEBİR VE ŞİDDET, KORKUTMA VE TEHDİT	226
28.1. Genel Açıklamalar.....	226
28.2. Yargıtay Uygulaması.....	228
29. HAKSIZ TAHİRİK	230
29.1. Genel Açıklamalar	230
29.2. Koşulları	231
29.3. Öğretide Haksız Tahrik ve Olası Kast İlişkisi Üzerine İleri Sürülen Bazı Görüşler.....	233
29.4. Yargıtay'ın Olası Kast ve Haksız Tahrik İlişkisi İle İlgili Görüşü.....	233
29.5. Haksız Tahrik Oluşturan Davranışın Özellikleri	233
29.6. Haksız Davranış Örnekleri	234
29.7. Hukukumuzda, Tahrik Oluşturan Hallerin Neler Olabileceği Hususu Hüküm Altına Alınmamış Olması	238

29.8. Eylemin Tahrik Edici Olup Olmadığına Dair Ölçütler ...	239
29.9. Tasarlama ve Haksız Tahrik İlişkisi.....	239
29.10. Zincirleme Suç ve Haksız Tahrik.....	239
29.11. Canavarca Hisle Öldürme Suçunda Haksız Tahrik.....	240
29.12. Yargıtay’ın Haksız Tahrik Olarak Kabul Etmediği Örnek Bazı Eylemler	240
29.12.1. Küçük Yaşta Terk Etme.....	240
29.12.2. Çoban Köpeklerinin, Sanığın Köpeğine Saldırması	240
29.12.3. Hukuki Uyuşmazlıklar.....	241
29.12.4. Haksız Tahrik Hükümlerinden Faydalanmaya Yönelik Beyanlar	241
29.12.5. Mağdur veya Maktulden Kaynaklanan Haksız Tahrik Oluşturabilecek Herhangi Bir Eylemin Bulunmaması	242
29.12.6. Sanık Lehine Haksız Tahrik Oluşturan Söz veya Davranışların Neler Olduğu Yargıtay Denetimine Olanak Verecek Şekilde Gösterilme Zorunluluğu	242
29.13. Yargıtay Uygulaması.....	243
30. HATA	247
30.1. Genel Açıklamalar.....	247
30.2. Tasarlayarak Öldürme Suçlarında Şahısta Hata	250
30.3. Cinsel Dokunulmazlığa Karşı suçlarda Hata Kavramı....	250
30.3.1. Mağdurun Yaşı Konusunda Hata.....	250
30.3.2. Mağdurdaki Akıl Hastalığı Konusunda Hata	251
30.4. Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Nedenlere Ait Koşullarda Hata.....	251

30.5. Hatanın Kaçınılmaz Olması.....	252
30.6. Hatanın Kaçınılabılır Olması.....	252
30.7. Öğretideki Görüşler	252
30.8. Yargıtay Uygulaması.....	253
30.8.1. Sanığın Eşini Kaçıran Kişi Zannederek Başka Bir Kişiyi Öldürmesi.....	253
30.8.2. Kendisine Sahte Çek Veren Şahıs Zannederek Başka Bir Kişiyi Öldürmeye Teşebbüs.....	253
30.8.3. Sanığın Oğlunu Dövdüklerini Zannettiği Kişilere Karşı Kasten Yaralama Eyleminde Bulunması.....	254
31. YAŞ KÜÇÜKLÜĞÜ	255
31.1. Genel Açıklamalar	255
31.2. 12 Yaşından Küçük Çocuklar.....	256
31.3. 12-15 Yaş Grubunda Yer Alan Çocuklar	256
31.4. 15-18 Yaş Grubunda Yer Alan Çocuklar	257
31.5. Çocuk Deyimi.....	257
31.6. Çocukların Suça Azmettirilmesi.....	258
31.7. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbirlerinin Yasada Açıkça Gösterilmesi	258
31.8. Dava Zamanaşımı	258
31.9. Ceza Zamanaşımı	258
31.10. Çocuklara Karşı Üstsoy veya Bunlar Üzerinde Hüküm ve Nüfuzu Olan Kimseler Tarafından İşlenen Suçlarda Dava Zamanaşımı	258
31.11. Müdafî Görevlendirilme Zorunluluğu.....	259
31.12. Duruşma Düzeninin Sağlanması ve Disiplin Hapsi Yasağı	259

31.13. Uzlaşma.....	259
31.14. Duruşmanın Kapalı Olması.....	259
31.15. Yaş Küçüklüğü Nedeniyle Kusurun Bulunmaması.....	259
31.16. Çocuklara Özgü Güvenlik Tedbiri	260
31.17. Çocuğun Akıl Hastası Olması.....	260
31.18. Tedbir Kararlarında Usûl.....	260
31.19. Tedbir Kararlarına Karşı Kanun Yolu.....	260
31.20. Soruşturma.....	260
31.21. Sosyal Çalışma Görevlisinin Bulundurulabilmesi	261
31.22. Çocuk Hakkında Koruyucu ve Destekleyici Tedbirlerin Uygulanması.....	261
31.23. Çocuğun Gözaltında Tutulması.....	261
31.24. İştirak Hâlinde İşlenen Suçlar	261
31.24.1. Yetişkinlerden Ayrı Soruşturma Yürütülmesi Zorunluluğu	261
31.24.2. Bekletici Mesele Yapma İmkânı	261
31.24.3. Dava Dosyalarının Birleştirilmesi	261
31.25. Çocuğun Naklinde Kelepçe ve Zincir Takma Yasağı...	262
31.26. Kamu Davasının Açılmasının Ertelenmesi	262
31.27. Adlî kontrol	262
31.28. Tutuklama Yasağı.....	262
31.29. Duruşma	263
31.30. Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması.....	263
31.31. Yargıtay Uygulaması.....	263

32. AKIL HASTALIĞI.....	266
32.1. Akıl Hastalığının Kusur Yeteneğini Etkileyen Sebeplerden Birisi Olması.....	266
32.2. İşlediği Fiille İlgili Olarak Davranışlarını Yönlendirme Yeteneği Azalmış Olan Kişi.....	267
32.3. Gözlem Altında Tutma ve Usulünce Sağlık Kurulu Raporu Alınması Zorunluluğu.....	268
32.4. Müdafî Zorunluluğu	269
33. SAĞIR VE DİLSİZLİK.....	270
33.1. Genel Açıklamalar	270
33.2. 15 Yaşını Tamamlamamış Sağır ve Dilsiz Çocuklar.....	270
33.3. 15 Yaşını Doldurmuş Olup da 18 Yaşını Doldurmamış Olan Sağır ve Dilsizler	270
33.4. 18 Yaşını Doldurmuş Olup da 21 Yaşını Doldurmayan Sağır ve Dilsizler	271
33.5. 21 Yaşını Doldurmuş Olan Sağır ve Dilsizler	271
33.6. 15 Yaşını Doldurmuş Ancak 18 Yaşını Doldurmamış Sağır ve Dilsizler	271
33.7. Zamanaşımı Süresi	272
33.8. Tekerrür Hükümleri Uygulaması Örneği	272
34. GEÇİCİ NEDENLER, ALKOL VEYA UYUŞTURUCU MADDE ETKİSİNDE OLMA	274
34.1. Kişinin Bilmeden İradesini Etkileyen Bir Maddenin Etkisine Girmiş Olması Hali.....	274
34.2. Annenin Uyku Halinde Bebeğin Ölümüne Neden Olması.....	274
34.3. Kişinin Hipnotize Edilmesi	275

34.4. Yanılarak Alkol veya Uyuşturucu Madde Alma.....	275
34.5. Sistemik Hastalıkların Etkisi.....	275
34.6. İsteyerek Alkol ya da Uyuşturucu veya Uyarıcı Madde Kullanma	275

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Suçta Teşebbüs

35. SUÇA TEŞEBBÜS	276
35.1. Genel Açıklamalar.....	276
35.2. Koşulları	277
35.3. Eksik-Tam Teşebbüs Ayırımına Son Verilmesi.....	277
35.4. Kullanılan Aracın Suçun Yasal Tanımında Öngörülen Fiili Meydana Getirmeye Elverişli Olması	278
35.5. Doğruya İcraya Başlama Ölçütü	278
35.6. Suç Oluşturan Hareketlerin Aşamaları.....	278
36. GÖNÜLLÜ VAZGEÇME.....	280
36.1. Genel Açıklamalar.....	280
36.2. Gönüllü Vazgeçme Kavramının Tanımı	281
36.3. Gönüllü Vazgeçmenin Hukuki Niteliği.....	281
36.4. Suça Teşebbüs Kavramının Tanımı	282
36.5. Gönüllü Vazgeçme İle Teşebbüs Arasındaki Fark.....	282
36.6. Öğretideki Görüşler.....	283
36.7. Yargıtay'ın Görüşü.....	284
36.8. Failin Vazgeçmeye İlişkin Nedenleri	285
36.9. Yargıtay Uygulaması.....	286

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Suçta İştirak

37. FAİLLİK.....	292
37.1. Genel Açıklamalar.....	292
37.2. Müşterek Faillik.....	292
37.3. Dolaylı Faillik.....	293
37.4. Suçun İşlenmesinde Kusur Yeteneği Olmayan Kişilerin Araç Olarak Kullanılması.....	293
37.5. Müşterek Faillik Şartları.....	293
37.6. İştirak Şekilleri	295
37.7. Yargıtay Uygulaması.....	295
38. AZMETTİRME.....	298
38.1. Tanım.....	298
38.2. Azmettirme Olgusunun Tek Başına Bir Haksızlık İfade Etmesi	298
38.3. Azmettirenin Belli Olmaması.....	299
38.4. Kasten İşlenebilen Bir Suça Azmettirmenin Mümkün Olması.....	299
38.5. Kişi Ancak Belli Bir Suça Azmettirilebilir.....	299
38.6. Azmettirilen Suçun Sınırlarının Aşılması.....	300
38.7. Failin Kusurlu Olmasının Şart Olmaması	300
38.8. Azmettirme İli İlgili Örnek Olaylar.....	300
39. YARDIM ETME	302
40. BAĞLILIK KURALI.....	307
40.1. Genel Açıklamalar.....	307
40.2. Müşterek (Ortaklaşa) Faillik Hali.....	309

40.3. Niteliksel Bağlılık Kuralı	310
40.4. Nicelikli Bağlılık Kuralı.....	310
40.5. Öldürme Suçu İçin Örnek Olay.....	311
41. İŞTİRAK HÂLİNDE İŞLENEN SUÇLARDA GÖNÜLLÜ VAZGEÇME	313
41.1. İştirak Hâlinde İşlenen Suçlarda Gönüllü Vazgeçme.....	313
41.2. Koşulları	313
41.3. Yargıtay Uygulaması.....	314

BEŞİNCİ BÖLÜM

Suçların İçtimalı

42. BİLEŞİK SUÇ	316
42.1. Genel Açıklamalar.....	316
42.2. Yargıtay Uygulaması.....	317
43. ZİNCİRLEME SUÇ	320
43.1. Genel Açıklamalar.....	320
43.2. Koşulları	321
43.3. Aynı Suç İşleme Kararının Varlığının Değerlendirilmesi	321
43.4. Aynı Neviden Fikri İçtima	322
43.4.1. Hareketin Tekliği	323
43.4.2. Seçimlik Hareketli Suçlar Açısından.....	323
43.4.3. Koşulları	323
43.5. Şikâyetten Vazgeçme	324
43.6. Genel Af veya Özel Af.....	325
43.7. Önödeme	325

43.8. Uzlaşma	325
43.9. İsnad Yeteneğini Ortadan Kaldıran Haller	325
43.10. Zincirleme Suç Kapsamında Yer Alan Aynı Suçun Basit ve Nitelikli Halinin İşlenmesinde Temel Cezaya Esas Alınacak Suçun Belirlenmesi Sorunu.....	326
43.11. Zincirleme Suçu Oluşturan Bağımsız Suçlardan Basit Suçun Tamamlanmış Olması, Nitelikli Suçun İse Teşebbüs Aşamasında Kalması Halinde Temel Cezaya Esas Alınacak Suçun Niteliği Sorunu	326
43.12. Teşebbüs Aşamasında Kalan Suçta Aynı Zamanda Ağırlatıcı Bir Nedenin Bulunması Halinde Bu Ağırlatıcı Neden Uygulanıp Uygulanmayacağı Sorunu	327
43.13. Zincirleme Suçta Ceza Miktarı Sınırlaması Sorunu	328
43.14. Etkin Pişmanlık.....	328
43.15. Haksız Tahrik	329
43.16. Yargıtay Uygulaması.....	329
44. FİKRİ İÇTİMA.....	332
44.1. Genel Açıklamalar.....	332
44.2. Yargıtay Uygulaması.....	335

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yaptırımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Cezalar

45. CEZALAR	338
45.1. Genel Açıklamalar.....	338
46. HAPİS CEZALARI.....	341

47. AĞIRLAŞTIRILMIŞ MÜEBBET HAPİS CEZASI	342
47.1. Genel Açıklamalar.....	342
47.2. Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezasının İnfazı	342
47.2.1. Genel Açıklamalar	342
47.2.2. Cumhuriyet Başsavcılığınca Yapılacak İnfaz İşlemleri	344
47.2.2.1. Deftere Kayıt.....	345
47.2.2.2. Müddetnamenin Düzenlenmesi.....	345
47.2.3. Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında İnfazın Yerine Getirilmesi.....	346
47.2.4. Hükümlülerin Gözlem ve Sınıflandırılması.....	347
47.2.5. Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezasının İnfaz Şekli	348
47.2.6. Ağırlaştırılmış Müebbet Hapis Cezasının İnfazında Koşullu Salıverilme	349
47.2.6.1. Birden Fazla Cezanın Bulunması Halinde Koşullu Salıverilme İçin İnfaz Kurumunda Geçirilmesi Gereken Süreler.....	349
47.2.6.2. Suç İşlemek İçin Örgüt Kurmak veya Yönetmek veya Örgütün Faaliyeti Çerçevesinde İşlenen Suçtan Dolayı Mahkûmiyet Hâli.....	350
47.2.6.3. Denetim Süresi ve Koşullu Salıverilme Kararının Geri Alınması.....	351
47.2.6.4. Koşullu Salıverilme Hükümlerinin Uygulanmayacağı Suçlar	352
47.2.6.5. Mükerrirlere ve Bazı Suç Faillerine Özgü İnfaz Rejimi ve Denetimli Serbestlik Tedbiri	352

47.2.6.6. Tekerrür Hâlinde Koşullu Salıverilmeden Yararlanılabılme Koşulu	353
47.2.7. Koşullu Salıverilme Hükümlerinden Yararlanamama Hali	354
47.2.8. Telefonla Görüşme Hakkı.....	355
47.2.9. Açık Kuruma Ayrılma Yasağı.....	355
47.2.10. Yargıtay Uygulaması	355
47.2.10.1. Lehe Olan Yasanın Belirlenmesi.....	355
47.2.10.2. Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejimi ve Denetimli Serbestlik Tedbirinin Hangi Cezalarda ve Ne Şekilde Uygulanacağına İlişkin İlkeler	356
47.2.10.3. 4616 Sayılı Yasanın Uygulanma Olanığı	356
47.2.10.4. 01.06.2005 Tarihinden Önce İşlenen Suçlar	357
47.2.10.5. Cezaların İnfaz Sırasına Konulması	358
47.2.10.6. 765 Sayılı Türk Ceza Kanunu Uygulamasında Hücre Süresinin Belirlenmesine İlişkin Kurallar.....	359
47.2.10.7. Tekerrür Nedeni ile Koşullu Salıverilme Süresine Eklenecek Miktar.....	360
48. MÜEBBET HAPİS CEZASI.....	363
48.1. Müebbet Hapis Cezasının İnfazı.....	363
48.1.1. Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında Cezanın İnfazı.....	363
48.1.2. Diğer Ceza İnfaz Kurumlarına Gönderilme.....	364
48.1.3. Hükümlülerin Gözlem ve Sınıflandırılması.....	365
48.1.4. Koşullu Salıverilme	366

48.1.4.1. Suç İşlemek İçin Örgüt Kurmak veya Yönetmek veya Örgütün Faaliyeti Çerçevesinde İşlenen Suçtan Dolayı Mahkûmiyet Hâlinde Koşullu Salıverilme Süreleri.....	367
48.1.4.2. Tekerrür Hâlinde Koşullu Salıverilme Süreleri .	368
48.1.4.3. Çocuğa Karşı İşlenen Bir Suçtan Dolayı Müebbet Hapis Cezasına Mahkûmiyet Hâlinde Koşullu Salıverilme	368
48.1.4.4. Koşullu Salıverilme Hükümlerinden Yararlanılamayacak Hal.....	369
49. SÜRELİ HAPİS CEZASI.....	370
49.1. Genel Açıklamalar.....	370
49.2. Süreli Hapis Cezasının İnfazı	373
49.2.1. Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumlarında İnfaz Amacıyla Bulunan Kısa Süreli Hapis Cezası Hükümlüleri	373
49.2.2. İki Yıldan Fazla Süreli Hapis Cezasına Mahkûm Olan Hükümlülerin Gözlem ve Sınıflandırılması.....	374
49.2.3. Koşullu Salıverilme	374
49.2.3.1. Yetişkinler Açısından.....	375
49.2.3.2. Çocuklar Açısından.....	377
49.2.3.3. Birden Fazla Ceza Halinde Koşullu Salıverilme Süreleri.....	378
49.2.3.4. Örgütlü Suçlar (Sadece Yetişkinler İçin Uygulanabilir)	379
49.2.3.4.1. Örgütlü Suçlarda Birden Fazla Ceza Halinde Koşullu Salıverilme Süreleri.....	379
49.2.3.5. Tekerrür Hâlinde Koşullu Salıverilme Süreleri .	381

50. KISA SÜRELİ HAPİS CEZASINA SEÇENEK YAPTIRIMLAR.....	383
50.1. Genel Açıklamalar.....	384
50.2. Yargıtay Uygulaması.....	387
51. HAPİS CEZASININ ERTELENMESİ.....	390
51.1. Genel Açıklamalar.....	391
51.2. Yargıtay Uygulaması.....	393
52. ADLÎ PARA CEZASI.....	397
52.1. Genel Açıklamalar.....	397
52.2. Adli Para Cezasının İnfazı.....	399
52.2.1. Genel Açıklamalar.....	399
52.2.2. Adli Para Cezası Kavramının Tanımı.....	400
52.2.3. Adli Para Cezasını Belirleme Aşamaları.....	400
52.2.4. İlamın İnfaz İçin Cumhuriyet Başsavcılığına Verilmesi.....	401
52.2.4.1. İlamın Savcı Tarafından Denetlenmesi ve Kayıt.....	401
52.2.4.2. Adlî Para Cezasının Otuz Gün İçinde Ödenmesi İçin Tebligat Çıkarılması.....	402
52.2.4.3. Hükümde Gösterilen Adrese Tebligat Yapılma Zorunluluğu.....	402
52.2.5. Adli Para Cezasının Ödenmemesi Hali.....	402
52.2.5.1. Hükümlünün Adli Para Cezasının Hapis Cezasına Çevrilmesi ve Kamuya Yararlı Bir İşte Çalıştırılmasına Karar Verilmesi.....	402
52.2.5.2. Günlük Çalışma Süresi.....	403

52.2.6. Çocuklar Hakkında Hükmedilen Adli Para Cezasının Ödenmemesi Hâli.....	403
52.2.6.1. Hapis Cezasına Çevirme Yasağı	403
52.2.6.2. İlamın Mahallin En Büyük Mal Memuruna Verilmesi.....	404
52.2.6.3. Hapse Çevirme Yasağının İnfaz Savcılığınca Görev Gereği Gözetilmesi	405
52.2.7. Çevrilen Hapis Cezasının Üst Sınırı (3 ve 5 yıl)	406
52.2.8. Hapis Cezasına Çevirme İşlemlerinde Gün Karşılığı Olarak Miktarın Belirlenmesine İlişkin Esaslar	407
52.2.8.1. Özel Yasa İle İlgili Suçlar	407
52.2.8.2. 5237 Sayılı TCK'de Yer Alan Suçlar	407
52.2.8.2.1. Lehe Kanun Uygulamaları	407
52.2.9. Hükümde, Adli Para Cezasının Taksidinde Bağlanmamış Olması Halinde Taksitlendirme	408
52.2.9.1. Biri Peşin İki Eşit Taksit Olmak Üzere 3 Zamanlı Ödeme İmkânı	408
52.2.9.2. Taksitin Süresinde Ödenmemesi Halinde Para Cezasının Kalan Kısmının Hapse Çevrilmesi	408
52.2.9.3. Hükümlünün Hapis Yattığı Günlerin Dışındaki Günlere Karşılık Gelen Parayı Ödemesi Durumunda Cezaevinden Çıkarılması	409
52.2.10. Hükümde Adli Para Cezasının Taksidinde Bağlanmış Olması.....	409
52.2.10.1. Otuz Gün İçinde İlk Taksidin ve Diğer Taksitlerinde Vadesinde Ödenmiş Olması Gerekir	410
52.2.10.2. Para Cezasının Hapse Çevrilerek İnfaz Edilmesi Halinde Kalan Paranın Ödenmesi.....	410

52.2.11. Para Cezasının Hapse Çevrilmesi Halinde Erteleme ve Koşullu Salıverilmeye İlişkin Kuralların Uygulanmaması	410
52.2.12. Mal Memuruna Gönderme Tarihi Esas Alınarak İnfaz Defterindeki Kaydın Kapatılması ve Mahkemesine Bildirilmesi	411
52.2.13. 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna Göre Kalan Adli Para Cezası Tahsil Edilmesi Hali	411
52.2.14. Yabancı Uyruklu Şahıslar Hakkında Verilen Adli Para Cezalarının Tahsili	414
52.2.15. Kısa Süreli Hapis Cezası Yerine Hükmedilen Adli Para Cezasının İnfazı	416
52.2.16. Adli Para Cezası Hapse Çevrilenlerin Cezalarının İnfaz Edileceği Kurum	419
52.2.17. Sonuç Değerlendirme	419

İKİNCİ BÖLÜM

Güvenlik Tedbirleri

53. BELLİ HAKLARI KULLANMAKTAN YOKSUN BIRAKILMA.....	422
53.1. Genel Açıklamalar	423
53.2. Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma Kararlarının İnfazı	424
53.3. Yargıtay Uygulaması.....	433
54. EŞYA MÜSADERESİ.....	436
54.1. Genel Açıklamalar	436
54.2. Yargıtay Uygulaması.....	438

55. KAZANÇ MÜSADERESİ.....	441
55.1. Genel Açıklamalar.....	441
55.2. Yargıtay Uygulaması.....	443
56. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ.....	445
56.1. Genel Açıklamalar.....	445
56.2. Yargıtay Uygulaması.....	449
57. AKIL HASTALARINA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	451
57.1. Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirleri	452
57.2. Akıl Hastasının Toplum Açısından Tehlikeliliğinin Ortadan Kalkmasına veya Önemli Ölçüde Azalmasına Kadar Tedbirin Uygulanmasına Devam Edilmesi	453
57.3. Davranışlarını Yönlendirme Yeteneği Azalmış Olan Kişi Hakkında Güvenlik Tedbirlerinin Uygulanması	453
57.4. Yargıtay Uygulaması.....	454
57.4.1. Akıl Hastası Failer Hakkında Kamu Davası Açılabilmesi Mümkün Olması.....	454
57.4.2. Soruşturma Aşamasında Uzman Hekim Raporu Aldırılmadan Kamu Davası Açılabilmesi.....	454
57.4.3. Failin Akıl Sağlığı Konusunda Rapor Alınması Zorunluluğu	454
57.4.4. Akıl Hastası Hakkında Beraat Kararı Verilmesi Gereken Haller.....	455
57.4.5. Akıl Hastası Failin Suç İşlediğinin Tespit Edilmesi Hali	456
57.4.6. Kararda Koruma ve Tedavinin Yerine Getirileceği Kurum İsminin Belirtilmesinin İnfazı Kısıtlaması	456

57.4.7. Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirleri İle HAGB Arasındaki İlişki	457
57.4.8. Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirleri İle Belli Hakları Kullanmaktan Yoksun Bırakılma Kararları Arasındaki İlişki.....	457
57.4.9. Akıl Hastası Failin Toplum Açısından Tehlikeliliğinin Ortadan Kalktığına veya Önemli Ölçüde Azaldığına Belirlenmesi	458
57.4.10. Hakkında Güvenlik Tedbirine Hükmedilen Sanığın Yargılama Giderlerinden Sorumlu Tutulması	458
57.4.11. Koruma ve Tedavi Amaçlı Güvenlik Tedbirinin Rapor İçeriği İle Uyumlu Olması Şartı.....	458
57.4.12. Tedavi Süresinin Sağlık Kurulu Raporuyla Belirlenmesi	459
57.4.13. Sanığa Verilen Hapis Cezasının Tamamı veya Bir Kısmının Sanığın Yüksek Güvenlikli Sağlık Kurumlarında Koruma ve Tedavi Altına Alınması.....	460
57.4.14. Ceza Ehliyeti Olmadığı Tespit Edilse Dahi Fail Hakkında Yargılama Yapılması Zorunluluğu.....	461
57.4.15. Akıl Hastalığı Bulunan Sanığa Zorunlu Müdafii Tayini Zorunluluğu	462
57.4.16. Uygulama Maddelerinin Karıştırılması	463
57.4.17. Kanun Yoluna Başvurma Yetkisi	463
57.4.18. Yargılama Giderleri	465
57.4.19. Sanığın Gözlem Altına Alınması.....	466
57.4.20. 5271 Sayılı TCK'nin 57/2. Maddesi Hükümünün Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirlerinin Yasal Sonucu Olması ve İnfaz Aşamasında Gözetilebilmesi	466
57.4.21. İnfazı Kısıtlar Biçiminde Karar Verilememesi	467

57.4.22. Kamu Davası Açmaksızın Tedbir Uygulanmasının Mümkün Olmaması.....	468
57.4.23. Adli Para Cezalarının Akıl Hastalarına Özgü Güvenlik Tedbirine Çevrilememesi.....	469
57.4.24. Olayın Tek Kanıtının Şikâyetçi Beyanı Olması Hali	470
57.4.25. Sanığın Savunmasının Alınması Zorunluluğu.....	471
57.4.26. 5237 Sayılı TCK'nin 57/2 Maddesi Gereğince Karar Verilmesi Zorunluluğu	471
57.4.27. Akıl Hastalığı Sebebiyle Kişi Özgürlüğünü Kısıtlayıcı Önlemlerin Uygulanabilme Koşulları	471
58. SUÇTA TEKERRÜR VE ÖZEL TEHLİKELİ SUÇLULAR	473
58.1. Tekerrür İle İlgili Genel Açıklamalar.....	474
58.2. Tekerrürün Şartları	476
58.3. Kesinleşmiş Bir Ceza Mahkûmiyetinin Bulunması	476
58.3.1. Kişinin Bir Suç İşlemiş Olması	476
58.3.2. Failin Cezaya Mahkûm Edilmiş Olması.....	477
58.3.3. Hükmedilen Ceza Mahkûmiyeti Kesinleşmiş Olmalı	477
58.3.3.1. Kesinleşmiş Ceza Mahkûmiyetinin Sonradan Ortadan Kalkmamış Olması.....	478
58.3.3.1.1. Cezanın Ertelenmesi Halinde	478
58.3.3.1.2. Af Hali.....	478
58.3.3.1.3. Zamanaşımı	479
58.3.3.1.4. Şikâyetten Vazgeçme Halinde.....	480
58.3.3.1.5. Önödeme	480

58.3.3.1.6. Fiilin Suç Olmaktan Çıkarılması Halinde ...	480
58.3.3.1.7. Koşullu Salıverme	481
58.4. Yeni Bir Suçun İşlenmiş Olması	481
58.4.1. İşlenen Fiil Suç Olmalı	482
58.4.2. Suç, Önceki Suçtan Dolayı Verilen Ceza Mahkûmiyeti Kesinleştikten Sonra İşlenmiş Olmalı	482
58.4.3. Suç, Tamamen İşlenmiş Olabileceği Gibi Teşebbüs Aşamasında da Kalmış Olabilir	482
58.4.4. Suç, Önceki Suçla Aynı Türden Olabileceği Gibi Farklı Türden de Olabilir	483
58.5. İkinci Suçun Belirli Bir Sürede İşlenmiş Olması	483
58.5.1. Sürenin Başlangıcı	483
58.5.2. Sürenin Uzunluğu	484
58.6. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanamayacağı Haller	485
58.7. Tekerrürün Sonuçları.....	487
58.8. Tekerrür İle İlgili Yargıtay Uygulaması.....	491
Konuya İlişkin Yargıtay Kararları	492
59. SINIR DIŞI EDİLME	495
59.1. Yabancıların Türkiye'yi Terke Davet veya Sınır Dışı Edilmeleri Halleri	495
59.2. Karar Almaya Yetkili Makamlar.....	495
59.3. Sınır Dışı Edilenlerin Durumu.....	496
59.4. Türkiye'yi Terkedemeyenler.....	496
60. TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK	
TEDBİRLERİ.....	497
60.1. Genel Açıklamalar	497

60.2. Yargıtay Uygulaması..... 498

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Cezanın Belirlenmesi ve Bireyselleştirilmesi

61. CEZANIN BELİRLENMESİ 500

61.1. Genel Açıklamalar..... 501

61.2. Yargıtay Uygulaması..... 502

61.3. Temel Cezanın Belirlenmesine Dair Kurallar (TCK md.61/1) 504

61.3.1. Temel Cezanın Belirlenmesinde Dikkate Alınacak Unsurlar 504

61.3.2. Orantılılık İlkesi..... 504

61.3.3. Cezanın Bireyselleştirilmesi 504

61.3.4. Gerekçe Belirtme Zorunluluğu 505

61.3.5. Eylemin Haksızlık İçeriğiyle ve Dosya Kapsamıyla Uyumlu Bir Ceza Belirleme Zorunluluğu 505

61.3.6. TCK 61/1 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 506

61.3.7. TCK 61/2 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 509

61.3.8. TCK 61/3 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 510

61.3.9. TCK 61/4 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 510

61.3.10. TCK 61/5 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 513

61.3.11. TCK 61/6 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 514

61.3.12. TCK 61/7 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 517

61.3.13. TCK 61/8 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 518

61.3.14. TCK 61/9 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 520

61.3.15. TCK 61/10 Maddesine İlişkin Emsal Kararlar 521

62. TAKDİRİ İNDİRİM NEDENLERİ	522
62.1. Genel Açıklamalar	522
62.2. Yargıtay Uygulaması.....	524
63. MAHSUP.....	527
63.1. Cezaların İnfazında Mahsup Uygulaması.....	527
63.2. Hukuki Niteliği	528
63.3. Koşulları	529
63.4. Mahsuba Konu Olabilecek Özgürlüğü Kısıtlayan Haller	529
63.5. Yargıtay Uygulaması.....	531

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dava ve Cezanın Düşürülmesi

64. SANIĞIN VEYA HÜKÜMLÜNÜN ÖLÜMÜ	541
64.1. Yasal Düzenleme	541
64.2. Sanığın Ölümü Halinde Kamu Davasının Düşürülmesi..	541
64.3. Müsadere	542
64.4. Hükümlünün Ölümü İle Hapis ve Henüz İnfaz Edilmemiş Adli Para Cezalarını Ortadan Kalkması	542
64.5. Hükümlünün İnfaz Kurumunda Ölmesi	543
64.6. Yargıtay Uygulaması.....	544
64.6.1. Ölümün Doğruluğunun Kesin Biçimde Saptanması Zorunluluğu.....	544
64.6.2. Kamu Davası Açılmadan Önce Şüphelinin Ölmesi..	545
64.6.3. Kamu Davası Açıldıktan Sonra Sanığın Ölmesi.....	545
64.6.4. Müsadereye Tâbi Olan Eşya ve Maddi Menfaatler ..	545

64.6.5. Hükümlünün Ölümü Halinde Cezanın İnfazı İşlemleri	546
64.6.6. Temyiz Aşamasında Sanığın Ölmesi.....	547
64.6.7. Hükümden Önce Sanığın Ölmesi Halinde Vekâlet Ücreti	548
64.6.8. Hakkında Beraat Kararı Verilen Sanığın Ölmesi	550
65. AF	552
65.1. Genel Açıklamalar.....	552
65.2. Mevzuat Açısından.....	553
65.3. Yargıtay Uygulaması.....	555
66. DAVA ZAMANAŞIMI.....	558
66.1. Genel Açıklamalar.....	559
66.2. Ceza Miktarına Göre Dava Zamanaşımı Süreleri	560
66.3. Suça Sürüklenen Çocuklar Açısından Zamanaşımı Süreleri	561
66.4. Suçun Daha Ağır Cezayı Gerektiren Nitelikli Hâlleri.....	561
66.5. Cezanın Yukarı Sınırına Göre Zamanaşımı Süresinin Belirlenmesi ve Hapis Cezasının Dikkate Alınması	562
66.6. Aynı Fiilden Dolayı Tekrar Yargılamayı Gerektiren Haller	562
66.7. Zamanaşımı Süresinin Başlama Zamanı (Tck Md. 66/6).....	562
66.8. Dava Zamanaşımının Uygulanmayacağı Hal.....	563
66.9. Zamanaşımı Kurumunun Hukuki Niteliği.....	563
66.10. Yargıtay Uygulaması.....	563

67. DAVA ZAMANAŞIMI SÜRESİNİN DURMASI VEYA KESİLMESİ	566
67.1. Dava Zamanaşımını Durduran Nedenler	566
67.2. Dava Zamanaşımını Kesen Nedenler	567
67.3. Dava Zamanaşımını Kesen Nedenlerin Aynı Suça Katılanları Ne Şekilde Etkileyeceği Konusu	568
67.4. “Dava Zamanaşımının Sirayeti” İlkesi	568
67.4.1. Yargıtay’ın Görüşü	569
67.4.2. Öğretideki Görüşler	569
67.5. Dava Zamanaşımının Kesilmesi Halinde Sürenin Yeniden İşlemeye Başlaması	571
67.5.1. Emsal Kararlar	571
67.6. Kesilme Halinde Zamanaşımı Süresinin Uzaması	572
67.6.1. Emsal Karar	572
68. CEZA ZAMANAŞIMI.....	573
68.1. Genel Açıklamalar	573
68.2. Örnek Olaylar	581
69. CEZA ZAMANAŞIMI VE HAK YOKSUNLUKLARI ...	586
69.1. Genel Açıklamalar	586
70. MÜSADEREDE ZAMANAŞIMI	587
NOTLAR.....	587
71. CEZA ZAMANAŞIMININ KESİLMESİ.....	588
71.1. Genel Açıklamalar	588
71.2. Emsal Karar	588
72. ZAMANAŞIMININ HESABI VE UYGULANMASI	590
72.1. Genel Açıklamalar	590

72.2. Yargıtay Uygulaması.....	591
73. SORUŞTURULMASI VE KOVUŞTURULMASI	
ŞİKÂYETE BAĞLI SUÇLAR	593
73.1. Şikâyet Kavramının Tanımı	593
73.2. Şikâyet Şartı	594
73.3. İhbar ve Şikâyetin Yapılacağı Makamlar	594
73.4. Suçun Şikâyete Bağlı Olduğunun Kovuşturma Aşamasında Anlaşılması	595
73.5. Zamanaşımı Koşulu.....	597
73.6. Şikâyet Hakkını Kullanan Kişinin Bu Hakkından Her Zaman Vazgeçebilmesi	597
73.7. Şarta Bağlı Şikâyetten Vazgeçmenin Mümkün Olmaması.....	600
73.8. Şikâyetten Vazgeçmede Hata Hali	601
73.9. Şikâyet ve Şikâyetten Vazgeçme Hakkının Suçtan Zarar Görene Ait Olması.....	602
73.10. Akıl Hastalığı ve Şikâyetten Vazgeçme	602
73.11. Şikâyetçinin Ölmesi ve Mirasçılarının Şikâyet Hakkı	602
73.12. Yaş Küçüklüğü ve Şikâyet Hakkı	603
73.12.1. Mağdur İle Kanuni Temsilci Arasında Menfaat Çatışması Bulunması	605
73.13. Vekilin Şikâyetten Vazgeçebilmesi.....	606
73.14. Suçun Şikâyete Tabi Olduğunun Kanunda Yazılı Olması Koşulu.....	606
73.15. Altı Ay İçinde Şikâyette Bulunma Şartı.....	608
73.16. Derhal Beraat Kararı Verilmesini Gerektiren Hallerin Varlığı.....	608

73.17. Şikâyetle Bulunmada Zamanaşımı Süresinin Başlangıcı	609
73.18. Çok Sayıda Müştekinin Bulunması Hali ve Sürelerin Bağımsız Değerlendirilmesi Kuralı	610
73.19. Şikâyetten Vazgeçmenin Kovuşturma Aşamasına Etkileri	610
73.19.1. Hükmün Kesinleşmesine Kadar Olan Yargılama Süreci	611
73.19.2. Hükmün Kesinleşmesinden Sonraki Süreç	611
73.20. İştirak Halinde İşlenmiş Suçlarda Şikâyetten Vazgeçme	612
73.21. Vazgeçmenin Kabulü	613
73.22. Uzlaştırma Hükümleri ve Şikâyetten Vazgeçme	615
73.23. Şahsi Hakların Saklı Tutulması	621
74. DAVA VEYA CEZANIN DÜŞMESİNİN ETKİSİ	624
74.1. Dava veya Cezanın Düşmesinin Etkileri	624
75. ÖNÖDEME	629
75.1. Önödeme Kavramının Tanımı	631
75.2. Yargıtay'a Göre Önödeme	631
75.3. Önödeme Kurumunun Hukuki Niteliği	632
75.4. Önödemenin Koşulları	632
75.5. Kapsamı	632
75.6. Hesaplama Yöntemi	634
75.7. Birden Fazla Suç Bakımından Ön Ödemenin Uygulanacağı Haller	636
75.8. Zincirleme Suçta Önödeme Uygulaması	636
75.9. Teşebbüs Halinde	636

75.10. Yaş Küçüklüğü Halinin Bulunması.....	636
75.11. Soruşturma Aşaması.....	636
75.12. Ön Ödeme Tutarının Takside Bağlanması	637
75.13. Tekrar Ön Ödemeye Tabi Bir Suç İşlenmesi	637
75.14. Kovuşturma Aşamasında Önödeme	637
75.15. Kişisel Hakkın İstenmesi, Malın Geri Alınması ve Müsadere	638
75.16. Ön Ödeme Kayıt ve Takip Sistemi.....	638
75.17. İddianamenin İadesi	639
75.18. Yargıtay Uygulaması.....	639
KAYNAKÇA	643